



Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center



M 1 2 2 6 4 1 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

TEORIJA IN ZGODOVINA DRAME IN GLEDALIŠČE

Izpitna pola

Četrtek, 30. avgust 2012 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.

Priloga z odlomkoma iz dramskih besedil (A in B) je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 13 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.

Odlomek iz dramskega besedila (A)

KREON: /.../ Doklej naš rod bo še razpet v pajčevini zlih usod,
čemu se nikdar ne pretrga veriga smrti in nasilja
in ne nastopi čas miru in sprave?

Eteokles in Polineik, kralj Edip in kralj Laj,
naprej, nazaj, vse je prekleto, vse zapisano pogubi!
Čas je, da iztrgamo usodi nerazumljivost njene sile,
presekamo ta vozec zmede in zaživimo v miru in ljubezni,
z dlanjo odprto na odprti dlani.

Razumi vendar in verjemi: nič mi ni dražjega kot nežna misel,
ki jo čuvam zate in za Antigono. Vrnita, vračajta
mi to ljubezen in dajta dvoru, kar mu dajem jaz.
Preženimo iz kraljevskih src to, kar jih pesti najhujše:
samoto odločitev.

ISMENA: Zaradi ljubezni in miru sem tu,
jaz prva dvigam roko zoper zlo.

KREON: A ne razumno. Ne razločiš, kje je večje,
kje je manjše zlo. Tam ga vidiš, kjer ga ni,
kjer je, si slepa.

TEIRESIAS: Kraljični je – kot se mi zdi – veliko do tega,
da zmeraj prva dviga roko.

ISMENA: In še jo bom, vsemu navkljub!
Če nas obvladajo krivica, spletko in zločin,
če so pravica, izročila, plemenitost, čast brez cene,
ni ne miru, ne ljubezni, ne blaginje
in ni odprte roke v odprti roki.

Dokler sem živa, bom klicala zoper tak mir in tako blagostanje!

TEIRESIAS: Ampak – pravega nasprotnika ne vidim.

Poguma ni, če ni nasprotnika. Pogum nasploh je toliko kot nič.
Pogum nasploh je običajno skrita strahopetnost.

ISMENA: Pogum dokazovati tebi, vedež, je sramotno opravilo,
a ker si me izzval, tu moj odgovor vsem:

Polineiku bova izkopali grob.

Izpolni naj se izročilo in potrdi čast rodu!

KREON: Čemu?

TEIRESIAS: Zoper ukaz?

Zoper ljudstvo, zoper mir in spravo!

ISMENA: Ne računi in ne spletke,
plemenitost naj ustvarja mir in spravo.

O, Kreon, moder si in dober, razumi in doumi:

Polineik je najin brat!

Modrost je žlahtna in popolna, če je usmiljena.

Rodbinska čast zahteva grob za brata.

TEIRESIAS: Polineik je izdajalec, brez časti.

ISMENA: Polineik je mrtev človek, kot bova jaz in ti.

TEIRESIAS: Ni tvoja misel! To ni tvoja misel!

Tvoje besede so poštenje, plemenitost, čast, ponos.

To ni tvoja misel!

Odlomek iz dramskega besedila (B)

KREON: Te ni sram? S potuho izdajalcu onečaščaš smrt heroja!
Oba enako ceniš: napadalca in branilca! Sovražnik niti po smrti
ne more biti prijatelj! Boš priznala ali zanikala dejanje?

ANTIGONA: Ne bom tajila.

KREON: Si slišala za prepoved?

ANTIGONA: Ja.

KREON: In vendar si jo prekršila?

ANTIGONA: Ja.

KREON: Zakaj?

ANTIGONA: Kreon, sovraštva mora biti konec.

KREON: Zakaj?

ANTIGONA: Zato.

KREON: Zakaj?

ANTIGONA: Zato.

KREON: Zakaj?

ANTIGONA: Zato!

KREON: Zakaj?

ANTIGONA: To je kuga!

KREON: Ne razumem, zakaj naj bi sovražstvo nenadoma izginilo
z obličja zemlje!

ANTIGONA: *(Začudena)* Zakaj?

KREON: Ja, zakaj? To že ves čas sprašujem: Zakaj?

ANTIGONA: Jaz pa že ves čas odgovarjam.

KREON: Ne, ti ne odgovarjaš na vprašanje, zakaj bi ne bilo kuge!

Ti govoriš, naj kuge ne bi bilo več!

ANTIGONA: Ja.

KREON: Kakšna cenena debilna porkarija!

ANTIGONA: Živim zato, da ljubim.

KREON: Te nemorale ti ne bom dovolil.

ANTIGONA: Hočeš kaj več kot mojo smrt?

KREON: Ne, z njo mi bo povsem ustrezno. *(Stražarju)* Grob
razkopljite, njo odvedite! Odvesti dam v kraj jo zapuščen in živo
skrijem jo v skalnat grob. Tam spoznala bo naposled, da usluge
mrtvim so le trud izgubljen.

1. V stolpca vnesite ustrezne podatke za besedili, iz katerih sta odlomka A in B.

1.1. Odlomek A:

Dramatik	
Naslov	
Leto prve izvedbe	
Dramski žanr	
Zunanja zgradba	

(4)

1.2. Odlomek B:

Dramatik	
Naslov	
Leto prve izvedbe	
Dramski žanr	
Zunanja zgradba	

(4)
(8 točk)

2. Pojasnite glavno dramaturško funkcijo, ki jo ima situacija v odlomku A in v odlomku B.

2.1. Odlomek A:

(2)

2.2. Odlomek B:

(2)
(4 točke)

3. Izberite enega izmed obeh moških dramskih likov situacije A in zapišite

njegovo ime in vlogo: _____

kaj hoče/želi: _____

česa/koga se boji in zakaj: _____

ali je bil uspešen: _____

(9 točk)

4. Kaj izbrani dramski lik misli o

miru: _____

svobodi: _____

ljubezni: _____

(6 točk)

5. Izpišite najbolj (samo)označujoči del iz replik Jovanovićeve Antigone.

Poimenujte njenega zaupnika: _____

Poimenujte nasprotnika/nasprotnico: _____

Kratko označite razmerje med njo in sestro: _____

(7 točk)

6. Primerjalno označite obe Antigoni (npr. kdo sta, njuna vloga, nasprotniki, hotenje/želja, uspešnost).

6.1. Smoletova: _____

(5)

6.2. Jovanovićeva: _____

(5)
(10 točk)

7. Primerjajte, v čem (npr. mit – konflikt – liki – prostor/čas, zaplet – razplet – zgradba – vplivi) sta si dramski besedili, iz katerih sta vzeta odlomka A in B,

7.1. podobni: _____

_____ (3)

7.2. različni: _____

_____ (3)
(6 točk)

8. Sta si uganki Sofoklejeve in Jovanovičeve Sfinge podobni?

DA NE

Obkrožite ustrezno možnost, navedite drugo uganko in svoj odgovor utemeljite.

Nova uganka: " _____ "

Utemeljitev odgovora: _____

_____ (3 točke)

9. Izberite lik, ki izreče naslednje misli (podčrtajte ustrezno možnost), in zadnjo komentirajte:

Glava verjame, srce pa ne razume.

Antigona – Ismena – Jokasta – Starka

Čas ne celi samo rane, ampak vrača tudi pamet.

Kreon – Teiresias – Stražnik – Zbor

Več ljudi ubiješ, manj si živ. Mrlič ubijalca morijo.

Antigona – Ismena – Jokasta – Starka

Komentar zadnje: _____

_____ (5 točk)

10. Izpišite/povzemite iz odlomka A temeljni Kreonovi (10.1.) in Ismenini vrednoti (10.2.) ter navedite vzrok za Ismenino sodelovanje s sestro (10.3.):

10.1. _____

(2)

10.2. _____

(2)

10.3. _____

(2)
(6 točk)

11. Dopolnite.

11.1. (Moderna) poetična drama je _____
_____.

11.2. Dramski dialog je _____
_____.

11.3. Dramski lik igralec _____

(8 točk)

OBRNITE LIST.

12. Izberite eno izmed obeh dramskih besedil A ali B (obkrožite ustrezno) in na kratko opišite

aktualni poudarek v vaši uprizoritvi: _____

scenografsko/kostumografsko zamisel izbranega odlomka: _____

(4 točke)

13. Zapišite kratko, provokativno napoved vaše uprizoritve za šolsko glasilo.

(4 točke)

Prazna stran

Prazna stran